

Domov důchodců získal cenu kvality. Kapacita ale nestačí

TÁBOR – Asociace poskytovatelů sociálních služeb České republiky se po vzoru Německa či Velké Británie rozhodla udělovat značku kvality zařízením, které vyjdou úspěšně z nezávislého monitorování. Certifikát kvality převzala 21. června v Praze ředitelka tábořského G-centra Jaroslava Kotalíková. Ocenění předávali ministr práce a sociálních věcí Jaromír Drábek spolu s prezidentem pořádající asociace Jiřím Horeckým. Tábořské G-centrum zahrnuje kromě domova pro seniory ještě pečovatelskou službu, denní stacionář, odlehčovací služby rodinám, středisko sociálních služeb, azylový dům pro matky s dětmi a noclehárnu, která má sloužit hlavně bezdomovcům v zimě. Nynější ocenění se týkalo domova důchodců, proto jsme s ředitelkou G-centra Jaroslavou Kotalíkovou hovořili o aktuální situaci v péči o seniory.

Co přesně hodnotí komise v tábořském domově důchodců ocenila?

Ředitelka G-centra Jaroslava Kotalíková.

Značku kvality jsme dostali za péči o seniory, za ubytování, stravování, péči o kulturu a volný čas a partnerskou spolupráci s dalšími organizacemi. Je to pro nás významný stimul a na nejbližším setkání pracovníků si ocenění určitě rádi připomeneme.

Jak probíhalo hodnocení, bylo přísné?

O značku kvality domovů pro seniory se ucházelo dvanáct zařízení z republiky, oceněno bylo pět. Šlo o hodnocení zcela nezávislé. Členové hodnotící komise si dělali své rozhovory jak s pracovníky zařízení, tak s našimi klienty, chtěli vidět zázemí, ale třeba i systém značení pokojů, který má být pro seniory jednoduchý, aby se v domově dobře orientovali. Potom následovaly dotazníky pro management, pracovníky, klienty, ale i pro jejich rodinné příslušníky. Kromě managementu všichni odpovídali anonymně.

Dozvěděli jste se, co z anonymních dotazníků vyplulo?

Ano. Velmi mě potěšilo, že rodinní příslušníci vyjadřovali spokojenost s péčí o jejich blízké v našem zařízení. Pokud jde o klienty, někteří by si přáli víc akcí a někteří měli konkrétní náměty pro vylepšení oblasti volného času. Jenže tahle přání odpovídají individuálním zájmům jednotlivých klientů a některá nejsme schopni zajistit. Třeba když klient rád rybaří a přál by si věnovat se tomuto koníčku. Ozvalo se také, že by si klienti přáli mít v zařízení bazén. Ten bohužel nemáme.

To mi připomíná, že stavba tábořského domova seniorů G-centrum před lety získala architektonickou cenu Presta. Přesto zaznávají i názory, že jde o příliš velký kolos, a že by se starší lidé cítili lépe v menším, komornějším

prostředí. Co si o tom myslíte?

Není to nadměrně velké zařízení. Máme tu 143 klientů v jedno a dvoulůžkových pokojích a apartmánech s vlastním sociálním zařízením. Vícelůžkové pokoje vůbec nemáme. V Ostravě jsem viděla zařízení se čtyřmi sty klienty. Určitě bych se podepsala pod to, že objekt G-centra si cenu zasloužil. Prostory pro klienty jsou velmi pěkné. V atriu pořádáme spoustu akcí a kdo nechce dolů mezi ostatní, může vše sledovat z ochozu svého patra, kde to má blízko do pokoje, pokud se cítí unavený. Množství květin vytváří v prostoru různá intimnější zákoutí, kde mohou probíhat nerušená setkání s příbuznými. Chybí nám snad jen víc zázemí pro pracovníky. Ale pokud vím, podloží pod budovou tvoří skála, takže jen část stavby bylo možné podsklepit a tím byly dány limity i pro provozní zázemí.

Před pár dny jsem se vrátila z pracovní cesty do Švýcarska, viděla jsem tam řadu zařízení a znovu jsem se přesvědčila, že G-centrum odpovídá domovům pro seniory v západní Evropě. A pokud přijedou zahraniční návštěvy k nám, obvykle jsou překvapení, na jaké úrovni u nás péči o seniory máme.

Kolik žádostí o umístění v domově pro seniory máte?

Evidujeme kolem tisíce žádostí, aktuálních je kolem dvou set. Lidé vědí o nedostatku míst, a proto si dávají žádost s hodně velkým předstihem, i v 65 letech. Pro jistotu, kdyby se s nimi náhodou něco stalo, aby nezůstali bez pomoci. V takových situacích ale můžeme použít institut výjimky pro přednostní přijetí.

Přijímáte pouze klienty z Táboře?

Ne, není to podmínkou, ale je pravda, že lidé z Táboře a okolí převažují.

Dvě stě aktuálních čekatelů, to naznačuje potřebu víc než jednoho dalšího G-centra v regionu, je to tak?

Určitě by měl vzniknout ještě jeden domov pro seniory v tábořské aglomeraci. Neznám aktuální situaci v Sezimově Ústí. Rozhodovali se tam mezi stavbou domova pro seniory a domu

s pečovatelskou službou, výsledek nevíme. Zapotřebí by byl hlavně domov pro klienty s demencí, protože tuto potřebu naplňuje zatím pouze domov v Chýnově.

Uvažuje se o dalším domově důchodců i v Táboře?

Bylo by to potřeba. Dalo by se uvažovat o přístavbě stávajícího G-centra, ale lze využít i nějaký samostatný objekt. Pak by bylo dobré, aby byl blízko současného domova důchodců, aby se daly společně využít kapacity služeb i pracovníků.

Jak dlouho se v průměru čeká na umístění u vás v G-centru?

To se nedá uvést, aniž by došlo ke zkrácení reality. Právě proto, že v některých případech na výjimku přijímáme klienty přednostně, jestliže nastane nějaká neočekávaná událost a není nikdo, kdo by se o člověka mohl postarat. Nemáme ale pro takové situace žádnou pohotovostní kapacitu, takže se musí čekat, až se u nás nějaké místo uvolní. Do té doby se o takového klienta stará naše pečovatelská služba v domácím prostředí, nebo je umístěn na lůžko krátkodobé odlehčovací služby. Tam lze klienta přijmout na tři měsíce a lze pobyt i prodloužit. Pro čtyřlůžkově

chod nemá, jednáme s rodinou, zda by rozdíl doplácela. U osamělých lidí se rozdíl doplácí z provozních nákladů našeho zařízení.

Není takový klient pro domov důchodců nežádoucí?

Ne, to nepřipadá v úvahu. Na to pamatuje zákon. Máme tady klienty, kteří mají jen kolem osmi tisíců důchodu. Je ale třeba říct, že u většiny z nich reaguje kladně rodina a rozdíl doplácí.

Máte vliv také na obsazování domů s pečovatelskou službou?

My byty v domech s pečovatelskou službou neprovozujeme ani neobsazujeme. Byty v těchto třech domech v Čekanicích, v Lidické a Kvapilově ulici, patří Bytesu a přiděluje je sociální komise města. Nabízíme však tamějším obyvatelům pečovatelskou službu, takže časem víme, kdo už by potřeboval umístění v domově důchodců. To pak řešíme se sociální komisí společně.

V některých městech nyní zpřísní pravidla a přidělují byty v domech s pečovatelskou službou pouze lidem, kteří budou skutečně odebírat služby pečovatele. Jaká je praxe v Táboře?

Pokud vím, tak naše vedoucí

Pohled do atria tábořského domova důchodců.

novou péči slouží odlehčovací lůžka v G-centru, pokud klient nepotřebuje nepřetržitou péči, jsou k dispozici odlehčovací lůžka také v Domě s pečovatelskou službou v Čekanicích.

Kolik domovů pro seniory stojí? Stačí na to běžný důchod?

Máme nejnižší ceny v kraji. Jsme zařízení města, takže ceny určujeme ve spolupráci s městem, v krajských zařízeních je určuje kraj. Například u stravování stanoví zákon nejvyšší cenu 150 korun za den, my máme 120 korun. Za ubytování se platí podle toho, zda jde o pokoj nebo apartmán o dvou místnostech, rozmezí je od 7200 korun do 8500 korun měsíčně. Vše dohromady tedy kolem deseti tisíc měsíčně. Pokud někdo takový dů-

pečovatelské služby Renata Kainráthová na to také v sociální komisii poukázovala a apelovala, aby tyto byty dostávali lidé, kteří skutečně potřebují sociální služby a nikoliv ti, kteří jen řeší svoji bytovou situaci a chtějí například přenechat byt dětem.

V některých městech také vznikají určité třecí plochy mezi městskou pečovatelskou službou a soukromými nebo církevními službami. Pociťujete je jako konkurenci?

V Táboře jiná pečovatelská služba není. Snad jedině občanské sdružení Sestry Tábor by mohlo nabízet stejné služby, ale to se zaměřuje především na zdravotnické úkony.

Text a foto Libuše Kolářová